

(13).

URL:
<http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/22083/1/%D0%A8%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%92.%20427%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-620-1-10-20201206> (дата звернення: 20.10.2023).

4. УНІАН.

URL:
<https://www.facebook.com/watch/?v=1305326636617707> (дата звернення: 28.10.2023).

Бурдюков Платон Вячеславович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
*Науковий керівник: Федорова Анна
Петрівна*, викладач кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ

МОВНА ДИНАМІКА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

В умовах війни мова набуває особливого значення як засіб національної єдності та визначення «свій-чужий». У 2022 році інтегративно-означувальна роль української мови вийшла на передній план. У той же час, російська мова фактично втратила свою значущість.

Метою дослідження є здійснення аналізу розвитку української мови в різних сферах суспільного життя, надаючи обґрунтовані факти та статистичну інформацію, а також визначити тенденції, спрямовані на поширення використання української мови.

За результатами аналізу соціологічних досліджень, після оголошення незалежності України спостерігається збільшення використання державної мови. Проте кількість людей, які спілкуються як українською, так і російською мовами, є доволі нестійкою.

Це показало соціологічне опитування проведене Центром Разумкова, що встановило відсоток українців, для яких українська є рідною мовою. Цьогоріч було досягнуто 78%. За останні 15 років цей показник виріс у півтора рази. Розмовляють вдома виключно або переважно українською 68% опитаних, за межами дому – 65%. 74% респондентів вважають, що українською мовою престижно спілкуватися серед друзів та колег [1].

Показові щодо цього соціолінгвістичні характеристики російськомовної частини киян, до якої належить трохи більш як третина мешканців міста: 31% учасників опитування повідомили, що вони завжди або переважно спілкуються російською мовою. Цікаво,

що 85% опитаних із цієї групи киян вважають, що громадяни України обов'язково мають добре володіти українською мовою. Підкреслю, що з початком російської агресії, майже вся російськомовна частина мешканців столиці виступають за послуговування українською мовою в усіх сферах суспільного життя й не підтримують вимог надати такий самий статус російській мові. Так, 92% з них підтримують ідею, що «українська мова має бути державною, а російська може використовуватися паралельно як розмовна в недержавних установах» [2].

У культурній сфері українська мова стала обов'язковою 16 липня 2021 року. Тоді, навіть деякі театри, що раніше мали назву «російські», внесли зміни до свого статуту та виключили це слово. Крім того, репертуар цих театрів тепер повністю українською мовою. Це такі театри, як: Харківський театр, Київський національний театр Лесі Українки, Миколаївський художній театру, Одеський театр та інші.

Українська мова набуває популярності також в інтернет-просторі. До прикладу, онлайн-біржа Freelancehunt налаштувала свій сервіс так, що будь-яка пошукова сторінка автоматично відкривається українською для користувачів з України. За даними цього ресурсу, до початку війни вибір української мови складав від 11% до 30% серед фрилансерів. Після російської агресії цей показник виріс до 96% [3].

Російська збройна агресія призвела до масштабного переміщення населення зі Сходу України в центральні та західні регіони країни. Переважна більшість внутрішніх переселенців – російськомовні. Отже, склалися сприятливі умови для опанування української мовою багатьма ВПО. З цією метою 2022 р. був успішно запущений проєкт «Єдині». Після восьми проведених курсів перейшли на українську майже 50 тис. людей. Проєкт продовжує діяти й надалі і кожен охочий може долучитися до нього цілком безоплатно. Наразі проєкт «Єдині» активно реалізується в 25 українських містах і об'єднаних територіальних громадах.

Отже, в Україні остаточно утвердився широкий суспільний консенсус у мовному питанні. І хоча до остаточного подолання згубних наслідків русифікації ще далеко, цей консенсус визначить напрямок мовної політики на багато років уперед. Зусилля суспільства та уряду України в цьому напрямку, включаючи освітні та культурні ініціативи, дозволять зробити важливий крок у популяризації української мови в країні. За підтримки громадськості та державних структур, українська мова може стати ще більш впливовою та життєво важливою для кожного громадянина України.

Список використаних джерел

1. Разумков Центр. Ідентичність громадян України: тенденції змін (травень 2023р.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni->

doslidzhennia/identychnist-gromadian-ukrainy-tendentsii-zmin-traven-2023r (дата звернення: 08.11.2023).

2. Опитування про рівень володіння містян українською мовою у застосунку «Київ Цифровий». Київ. 2023. URL: https://kyivcity.gov.ua/news/u_stolitsi_prezentovali_rezultati_opituvannya_schodo_vikoristannya_ukrainsko_movi_yake_proveli_u_zastosunku_kiv_tsi_froviy/ (дата звернення: 08.11.2023).

3. О. Морозов. The Village. 96% фрилансерів перейшли на українську мову після 24 лютого. 2022. URL: <https://www.village.com.ua/village/city/city-news/332871-96-frilanseriv-pereyshli-na-ukrayinsku-movu-pislya-24-lyutogo> (дата звернення: 08.11.2023)

Єременко Наталія Андріївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: Юлдашева Світлана Анатоліївна, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ІНОЗЕМНИХ ТЕРМІНІВ У ЮРИДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРАВА

Вплив використання іноземних термінів у юридичній термінології на розвиток української мови права надзвичайно важливий у сучасних умовах. Дослідження цієї теми є значним для збереження національної ідентичності та розвитку власної правової термінології.

Спроба зрозуміти мовне розмаїття є частиною процесу зміцнення мовної ідентичності. Більше того, страх і недовіра до мови часто йдуть пліч-о-пліч зі страхом і недовірою до права. Адже «право є вежею, побудованою мовою» [1, с. 4]. Саме тому питання використання іноземних термінів в українській мові права є важливим для збереження культурної спадщини та незалежності України, враховуючи підтримання міжнародної співпраці.

Розвиток правової системи України активізується завдяки відмові від обмеженого нормативного розуміння права і визволянню від надмірної ідеологізованості, що тривалий час була характерною для вітчизняної юридичної науки і практики. Одночасно, процеси